

1801-I W W.0921.4.2023

Rzeszów, dnia 14 czerwca

URZĄD SKARBOWY W MIELCU

Otrzymało

20.06.2023

Załącznik.....podpis.....

Nadano pocztą

Koperta: Data stempla pocztowego.....

Pani
Anna Głaz

Naczelnik
Urzędu Skarbowego
w Mielcu

SWW

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

sporządzone na podstawie art. 46 i 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 224) zawierające ustalenia dokonane w trakcie kontroli przeprowadzonej w trybie zwykłym w Urzędzie Skarbowym w Mielcu ul. Żeromskiego 13, 39-300 Mielec, zwanego dalej „Urzędem”

Kontrolę przeprowadzili w dniach: od 20.03.2023 r. do 19.05.2023 r. pracownicy Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie:

służbowa nr B12107,

działający na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie
z dnia 15.03.2023 r., znak: 1801-I W W.0921.4.2023, okazanego Naczelnikowi
Urzędu w dniu 20.03.2023 r.

Temat kontroli: „Weryfikacja ulgi uczniowskiej”

Okres objęty kontrolą: ulgi wykazane w zeznaniach podatkowych za rok 2016 i kolejnych jak również zdarzenia i dokumenty wcześniejsze i późniejsze, gdy miały związek z przedmiotem kontroli.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z „Programem kontroli”, zatwierdzonym 15.03.2023 r. przez kierownika Działu Kontroli Wewnętrznej.

Fakt przeprowadzenia kontroli w trybie zwykłym odnotowano w książce kontroli Urzędu pod pozycją 1/2023.

Ocena skontrolowanej działalności Jednostki, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Ustalenia przeprowadzonej kontroli oraz jej wyniki stanowiły podstawę do przyznania **pozytywnej z nieprawidłowościami oceny ogólnej pracy Urzędu¹**, w badanym zakresie. Ocenę ogólną skontrolowanej działalności ustalono w oparciu o średnią ważoną z ocen cząstkowych (2,50 pkt), przy założeniu, że przyznanie punktacji od 1,51 do 2,50 uzasadnia przyznanie oceny pozytywnej z nieprawidłowościami.

Powyższa ocena stanowi wynik kontroli w zakresie zagadnień:

1. Organizacja pracy komórek organizacyjnych realizujących zadania objęte tematem kontroli, kontrola funkcjonalna,
2. Weryfikacja prawidłowości odliczenia ulg:
 - a) czynności sprawdzające,
 - b) postępowania podatkowe.
3. Dokumentowanie i ewidencjonowanie działań w zakresie prowadzonych weryfikacji.

Na przyznaną ocenę wpływ miały poniższe naruszenia, zakwalifikowane jako:

Nieprawidłowości:

- brak bieżącej weryfikacji zasadności odliczenia ulg z tytułu wykształcenia uczniów,
- przeprowadzenie czynności sprawdzających na okresie przedawnionym (2 przypadki),
- brak dokumentu źródłowego (decyzji) stanowiącego w toku czynności sprawdzających podstawę do ustalenia limitu ulgi należnej do odliczenia (1 przypadek),

Uchybienia:

- zatwierdzenie w systemie zeznań podatkowych złożonych na nieobowiązujących wzorach formularzy (5 przypadków - poz. – 6, 10, 17, 69, 70),
- błędne wprowadzanie danych z zeznań podatkowych do systemu POLTAX (4 przypadki – poz. 8, 74, 75, 76),
- zaewidencjonowanie w systemie ZISAR czynności sprawdzających z błędną datą jej rozpoczęcia (1 przypadek),
- opóźnienie w ewidencjonowaniu przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej w systemie EEKF (1 przypadek),
- obsłużenie w systemie informatycznym korekty zeznania, złożonej za okres który uległ przedawnieniu.

Ustalenia faktyczne dotyczące zagadnień objętych kontrolą:

Kierownictwo Urzędu:

- Od 08.01.2016 r. funkcję Naczelnika Urzędu Skarbowego w Mielcu _____, od 07.11.2018 r., funkcję tę pełni _____ Natomiast funkcję Zastępcy Naczelnika od 2011 roku pełni Pani _____.

Syntetyczne uwagi do pracy organu podatkowego w zakresie objętym tematyką kontroli w odniesieniu do poprzednich kontroli zewnętrznych (IAS, MF, NIK) oraz prawidłowość wykonania zaleceń pokontrolnych.

Na podstawie przedłożonej Książki kontroli ustalono, że nie były prowadzone kontrole zewnętrzne w zakresie objętym tematyką kontroli.

Skargi i wnioski dotyczące kontrolowanego obszaru.

Na podstawie ewidencji prowadzonych przez Dział Kontroli Wewnętrznej Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie pn. „Przesyłanie skarg i wniosków według właściwości” oraz „Zalätwianie skarg i wniosków” za okres 2018 – 2020 ustalono, że w okresie objętym kontrolą nie wpłynęły skargi i wnioski dotyczące kontrolowanego obszaru.

1. Organizacja pracy komórek organizacyjnych realizujących zadania objęte tematem kontroli.

Urząd Skarbowy w Mielcu zaliczany jest do grupy średnich urzędów skarbowych.

Na dzień 20.03.2023 r. Urząd posiadał 86,75 etatów z § 4020 (zatrudnionych 88 osób w tym osoby przebywające na urloпах wychowawczych i osoby zatrudnione na zastępstwo oraz 1 osoba (etat) z § 4010 jako pracownik niemnoźnikowy.

a) organizacja pracy komórek organizacyjnych na podstawie Regulaminów organizacyjnych obowiązujących w okresie objętym kontrolą

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Skarbowym w Mielcu obowiązywały:

- 1) Regulamin organizacyjny Urzędu Skarbowego w Mielcu nadany przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie
 - zarządzeniem Nr 7/2022 z 28.01.2022 r., obowiązującym od 28.01.2022 r., zmieniany zarządzeniami:
 - Nr 137/2022 z 25.10.2022 r., obowiązującym od 25.10.2022 r.,
 - Nr 162/2022 z 20.12.2022 r., obowiązującym od 01.01.2023 r.,
 - zarządzeniem Nr 65/2019 z dnia 21.03.2019 r. obowiązującym od 01.04.2019 r. zmieniany zarządzeniami:
 - Nr 36/2020 z 11.02.2020 r., obowiązującym od 15.02.2020 r.,
 - Nr 120/2020 z 10.07.2020 r., obowiązującym od 15.07.2020 r.,
 - Nr 169/2020 z 28.08.2020 r., obowiązującym od 01.09.2020 r.,
 - Nr 29/2021 z 26.01.2021 r., obowiązującym od 01.01.2021 r.,
 - Nr 158/2021 z 19.07.2021 r., obowiązującym od 01.08.2021 r.,
 - zarządzeniem Nr 16/2017 z dnia 10.03.2017 r. obowiązującym od 01.03.2017 r.

Wskazane wyżej dokumenty prawa wewnętrznego określały:

- zasady organizacji pracy Urzędu Skarbowego w Mielcu,
- strukturę organizacyjną Urzędu Skarbowego w Mielcu,
- zakres zadań komórek organizacyjnych w Urzędzie Skarbowym w Mielcu,

- zakres nadzoru sprawowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Mielcu, jego Zastępcy oraz kierowników komórek organizacyjnych,
- zakres stałych uprawnień Naczelnika Urzędu Skarbowego w Mielcu, jego Zastępcy oraz kierowników komórek organizacyjnych – do wydawania decyzji, podpisywania pism i wyrażania stanowiska w określonych sprawach,
- zakres upoważnień Naczelnika Urzędu Skarbowego w Mielcu do wykonywania zadań z zakresu spraw pracowniczych w stosunku do obsługujących go pracowników świadczących pracę/pelniących służbę w komórkach organizacyjnych Urzędu Skarbowego w Mielcu.

Bezpośrednia realizacja zadań związanych z tematyką kontroli odbywała się w okresie objętym kontrolą w Dziale Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA). Bezpośredni nadzór nad działaniami Komórki sprawował Zastępca Naczelnika –

Zgodnie z § 19 regulaminu do zadań Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających należy w szczególności:

- 1) pozyskiwanie informacji mogących mieć wpływ na powstanie obowiązku podatkowego, w tym o wydatkach i wartości mienia zgromadzonego przez podatnika;
- 2) zarządzanie ryzykiem zewnętrznym, w tym identyfikowanie obszarów zagrożeń mogących mieć wpływ na prawidłowość wypełniania obowiązków podatkowych i celnych;
- 3) typowanie podmiotów do czynności sprawdzających, kontroli podatkowej i postępowań podatkowych oraz sporządzanie planów kontroli;
- 4) dokonywanie czynności sprawdzających;
- 5) badanie zasadności zwrotu podatków;
- 6) wydawanie postanowień w sprawach przedłużenia terminu zwrotu podatku;
- 7) orzecznictwo w zakresie kar porządkowych;
- 8) analizowanie oświadczeń o stanie majątkowym, z wyłączeniem oświadczeń majątkowych pracowników;
- 9) przekazywanie wniosków o dokonanie zwrotu podatku od wartości dodanej do właściwych państw członkowskich;
- 10) realizacja zadań związanych z transakcjami wewnątrzwspólnotowymi;
- 11) obsługa systemów wymiany informacji podatkowych;
- 12) wymiana informacji podatkowych;
- 13) analiza informacji dostępnych w ramach wymiany informacji podatkowych, w tym w systemach informatycznych wspomagających wymianę informacji i międzynarodową współpracę w sprawach podatkowych;
- 14) bieżąca obsługa i analiza informacji podsumowujących o dokonanych wewnątrzwspólnotowych transakcjach (VAT-UE).

b) procedury wewnętrzne związane z zakresem kontroli

Instrukcje i decyzje Naczelnika Urzędu:

W Urzędzie nie wydano uregulowań wewnętrznych dotyczących kontrolowanego obszaru.

Kontrolę oparto o następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 29.08.1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 2651 ze zm.),
2. Ustawa z dnia 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 2647 ze zm.),
3. Ustawa z dnia 20.11.1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 2540 ze zm.),
4. Ustawa z dnia 10.09.1999 r. Kodeks karny skarbowy (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 654),
 - w brzmieniu obowiązującym na dzień procedowania przez Urząd.

Wytyczne Ministerstwa Finansów:

- „*Standardy dotyczące wyjaśnień i wezwań*” z czerwca 2017 r. zatwierdzone przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej,
- pismo Departamentu Poboru Podatków z 15.11.2019 r., znak: DPP4.8622.191.2019, przypominające o obowiązku bezwzględnego przestrzegania uregulowań zawartych w rozdziale 6 i 9 Działu IV oraz w Dziale V Ordynacji Podatkowej (Dz. U z 2019 r. poz. 900 ze zm.), a także zasad określonych w dokumencie „*Standardy dotyczące wyjaśnień i wezwań*” przekazanym do stosowania w czerwcu 2017 r.,
- pismo Departamentu Nadzoru nad Kontrolami z 10.06.2020 r., znak: DNK13.8622.8.2020, przypominające o obowiązku bezwzględnego przestrzegania uregulowań zawartych w Rozdziale 6, działu IV Ordynacji podatkowej (Dz. U z 2019 r. poz. 900 ze zm.), a także zasad określonych w dokumencie „*Standardy dotyczące wyjaśnień i wezwań*” przekazanym do stosowania w czerwcu 2017 r.,
- „*Wytyczne do czynności sprawdzających*” przekazane pismem Departamentu Poboru Podatków z 31 maja 2017 r., znak DPP.8620.1.2017,
- „*Wytyczne do czynności sprawdzających*” z września 2021 r. przekazane celem wykorzystania służbowego przy piśmie Szefa Krajowej Administracji Skarbowej z 8.09.2021 r., znak: DNK12.8621.17.2020.

c) osoby odpowiedzialne i nadzór nad pracą komórek

Obsada komórki SKA w okresie objętym kontrolą wynosiła 17. pracowników oraz Kierownik Działu.

Zgodnie z informacją uzyskaną od kierownika działu SKA - czynności związane z tematem kontroli wykonywał 1 pracownik – młodszy kontroler skarbowy

– której głównymi zadaniami realizowanymi na stanowisku służbowym było (zgodnie z Kartą Zakresu Obowiązków i Uprawnień Pracownika):

1. Pozyskiwanie informacji mogących mieć wpływ na powstanie obowiązku podatkowego, w tym o wydatkach i wartości mienia zgromadzonego przez podatnika.

2. Identyfikowanie obszarów zagrożeń mogących mieć wpływ na prawidłowość wypełniania obowiązków podatkowych i celnych.
3. Typowanie podmiotów do czynności sprawdzających, kontroli podatkowej i postępowań podatkowych.
4. Dokonywanie czynności sprawdzających w tym prowadzenie spraw dotyczących sprzedaży ruchomości i nieruchomości lub ich części (udziału), spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkaniowego lub użytkowego oraz prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, prawa wieczystego użytkowania gruntów.
5. Prowadzenie wymaganych ewidencji i rejestrów.
6. Analizowanie oświadczeń o stanie majątkowym.
7. Przygotowanie i przekazywanie akt do archiwum.
8. Przygotowywanie informacji do sprawozdawczości.
9. Współpraca z innymi komórkami organizacyjnymi tut. Urzędu w stopniu potrzebnym do realizacji zadań.
10. Sporządzanie zestawień zawiadomień o popełnieniu czynu zabronionego oraz zestawień wniosków o odstąpieniu od wszczęcia postępowania przygotowawczego karnego skarbowego i przekazywanie do Referatu Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej oraz Spraw Karnych Skarbowych (SKI).
11. Potwierdzanie zgodności danych zawartych na „Kartach Potwierdzeń Zwrotu” oraz danych związanych z weryfikacją dla celów wydawania zaświadczeń o niezaleganiu w zakresie działań komórki.
12. Wykonywanie innych prac zleconych przez przełożonych.

d) Realizacja kontroli funkcjonalnych w obszarach działania Urzędu, w tym objętych zakresem kontroli.

W okresie objętym kontrolą obowiązywała *Instrukcja sprawowania kontroli funkcjonalnej w Izbie Administracji Skarbowej w Rzeszowie*, stanowiąca Załącznik do Zarządzenia Nr 149/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie z 17.07.2019 r.

Zgodnie z zapisami tej *Instrukcji*, kontrolę funkcjonalną sprawuje m.in.:

- Naczelnik urzędu – w odniesieniu do komórek organizacyjnych nadzorowanego Urzędu (§ 2 pkt 3);
- Zastępca Naczelnika urzędu – w odniesieniu do nadzorowanych komórek organizacyjnych ustalonych w Regulaminie organizacyjnym urzędu (§ 2 pkt 4);
- naczelnik wydziału, kierownik oddziału celnego, zastępca kierownika oddziału celnego, kierownik działu, kierownik referatu, kierownik zmiany w oddziale celnym, osoba wyznaczona do kierowania wieloosobowym stanowiskiem pracy – w odniesieniu odpowiednio do kierowanych/nadzorowanych komórek organizacyjnych i w ramach posiadanych kompetencji (§ 2 pkt 5).
- osoba zatrudniona/pełniąca służbę na stanowisku niekierowniczym, wyznaczona przez kierownika jednostki do sprawowania kontroli funkcjonalnej (§ 2 pkt 6).

Kontrolę funkcjonalną przeprowadza się nie rzadziej niż raz na kwartał lub zgodnie ze wskazaniem zawartym w innych uregulowaniach wewnętrznych jednostki, z zastrzeżeniem wskazanej wcześniej minimalnej częstotliwości jej sprawowania - § 5 ust. 6 ww. *Instrukcji*.

Zgodnie z § 7 ust 3 *Instrukcji* dokumentowanie przebiegu kontroli funkcjonalnych następuje z wykorzystaniem aplikacji informatycznej pn. System Elektronicznej Ewidencji Kontroli Funkcjonalnej, zwanej dalej „Systemem EEKF”.

Analiza przeprowadzonych kontroli funkcjonalnych w Urzędzie Skarbowym w Mielcu wykazała, iż w okresie od lipca 2019 r. do 20.03.2023 r. nie przeprowadzano kontroli funkcjonalnych w temacie związanym z weryfikacją ulgi uczniowskiej. Prowadzono jednak kontrole w innych obszarach funkcjonowania komórki.

Zestawienie przeprowadzonych kontroli funkcjonalnych w Dziale SKA przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 1.

Dowód: załącznik nr 1 do egz. nr 2

Na podstawie wyników raportu sporządzonego z EEKF ustalono, że w Dziale Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA) kontrole funkcjonalne – do III kwartału 2022 r. – prowadzone były z zachowaniem częstotliwości i terminów wynikających z *Instrukcji*, tj. nie rzadziej niż raz na kwartał. Analiza raportu wykazała, że w IV kwartale 2022 r., nie odnotowano w systemie EEKF, kontroli funkcjonalnych prowadzonych w komórce SKA.

Brak kontroli w IV kwartale 2022 r. r. narusza zapisy § 5 ust. 6 ww. *Instrukcji*. Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie pismem z 2.12.2020 r., znak: 1801-IW W.0321.3.2020 skierowanym do podległych jednostek przypomniał m.in. o obowiązku przeprowadzania kontroli funkcjonalnych nie rzadziej niż raz na kwartał lub zgodnie ze wskazaniem zawartym w innych uregulowaniach wewnętrznych jednostki, z zastrzeżeniem wskazanej wcześniej minimalnej częstotliwości jej sprawowania. W tym zakresie obowiązek pozostaje nadal aktualny.

Wyjaśnienia w powyższym zakresie złożył Kierownik SKA i wynika z nich cyt.: „W dniu 28 grudnia 2022 r. przeprowadziłem kontrolę funkcjonalną w zakresie poprawności rejestrowania czynności sprawdzających w systemie Zisar Plus. Do kontroli wytypowałem analizę zwrotu VAT zarejestrowaną pod nr. KCS/181240/007099/2022. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Z powodu natłoku spraw i przejęciem nowych obowiązków ww. czynność odnotowałem w systemie EEKF w dniu 11 maja 2023 r.”

Dowód: załącznik nr 2 do egz. nr 2

Wyjaśnienia w powyższym zakresie zostały przyjęte, jednakże opóźnienie w zaewidencjonowaniu kontroli funkcjonalnej w systemie EEKF – uznano za uchybienie.

Wskazane dla kontrolowanego obszaru: „**Organizacja pracy komórek organizacyjnych realizujących zadania objęte tematem kontroli**” - ustalenia stanowią podstawę do przyznania oceny częściowej pozytywnej 4; zgodnie z kryteriami kontroli dla powyższego obszaru – przy wadze 10 przyznana ocena wyniosła 40 punktów.

2. Weryfikacja prawidłowości odliczenia ulg

a) czynności sprawdzające

„Wytyczne do czynności sprawdzających” z września 2021 r. w części „Czynności sprawdzające na gruncie przepisów Ordynacji podatkowej” określają, iż celem czynności sprawdzających jest bieżąca, wstępna weryfikacja prawidłowości deklarowanych przez podatnika zobowiązań podatkowych, mająca jak najszybciej zapobiec powstawaniu ewentualnych zaległości podatkowych. Wskazują również, że czynności w ramach tej procedury są mniej sformalizowane i uciążliwe dla podatnika.

W celu ustalenia procesu dokonywania weryfikacji prawidłowości odliczeń ulgi uczniowskiej, poproszono Kierownika komórki SKA o przedłożenie wyjaśnień w tym zakresie.

Zgodnie z wyjaśnieniem cyt.:

„Urząd Skarbowy w Mielcu posiada akta w sprawie nabytych praw do ulgi uczniowskiej, które są prowadzone osobno na każdego podatnika. W aktach znajdują się decyzje przyznające ulgę z tytułu praktycznej nauki zawodu, wydane w latach 90-tych i latach 2000-2006. W aktach nanoszone są informacje o wysokości wykorzystanej ulgi. Informacje te nanoszone były na początku na wydanych decyzjach (w szczególności za lata gdzie były ręczne rejestry księgowe), a później w formie papierowego zestawienia nanoszone z systemów informatycznych (Poltax, Poltax2b, SSP od 2015 r.). W latach 2016-2017 szczególnie, ze względu na likwidację dostępu do systemu Poltax2b, gdzie były prowadzone sprawy z „karty podatkowej” sporządzono i zweryfikowano stan ulgi uczniowskiej. Wydruki umieszczone zostały przez pracowników w aktach spraw.

Czynności sprawdzające do ww. ulgi były w miarę możliwości prowadzone przynajmniej raz w roku, szczególnie w stosunku do podatników opodatkowanych w formie karty podatkowej, gdzie z ulgi uczniowskiej, po odliczeniu składki zdrowotnej była pokrywana zaległość podatkowa.

W pozostałych przypadkach na wniosek podatników, którzy mieli wątpliwość co do wielkości odliczonej w danym roku podatkowym ulgi uczniowskiej oraz w przypadku podatników wytypowanych do kontroli podatkowej. W związku z informacją przekazaną w zeszłym roku do IAS o niewykorzystanej uldze uczniowskiej, planowaliśmy podjąć w 2023 r. czynności weryfikujące pod kątem przekroczenia, przez podatników limitu ulgi uczniowskiej. Największą liczbę przeprowadzonych czynności sprawdzających dokonano w 2023r. ”.

Dowód: załącznik nr 3 do egz. nr 2

Analizując informacje zawarte w wyjaśnieniu ustalono, że kontrolowany Urząd nie dokonywał bieżącej weryfikacji odliczonych w zeznaniach podatkowych – ulg przyznanych z tytułu wyszkolenia uczniów. Jak wynika z wyjaśnienia, działania w tym zakresie zostały zintensyfikowane dopiero w 2023 r. i dotyczyły zeznań podatkowych złożonych za lata 2016 - 2021.

W celu weryfikacji informacji zawartych w wyjaśnieniu (załączniku nr 3) kontroli poddano wyniki raportu z podsystemu POLTAXPlus, sporządzonego w oparciu o kwoty ulg wykazanych

do odliczenia w pozycji „ulga za wykształcenie uczniów” (wg pozycji obowiązujących wariantów formularza) w załącznikach PIT-O (PIT-OD) oraz raportu z systemu SSP – odliczenia ulgi uczniowskiej w karcie podatkowej za lata 2016-2021.

Doboru próby kontrolnej dokonano na podstawie ww. raportu z POLTAXPlus, zawierającego dane o ilości i wielkości kwot zadeklarowanych i odliczonych od podatku ulg uczniowskich w zeznaniach za lata 2016-2021.

Raport wygenerował 269 pozycji, dotyczących 79 podmiotów.

Do kontroli wytypowano 41 podmiotów, tj. 52% populacji, w tym:

- ✓ 7 podmiotów, które wg raportu w ww. latach dokonały odliczeń największych kwot ulgi (poz. raportu: 4, 32, 33, 37, 48, 65, 72)
- ✓ 23 podmioty, które w raporcie występują tylko za 1 rok podatkowy, (poz. raportu: 1, 3, 6, 8, 9, 10, 17, 23, 24, 27, 29, 43, 44, 56, 57, 63, 68, 69, 70, 73, 74, 75, 76)
- ✓ 11 podmiotów, które w raporcie występują za dwa lata podatkowe (poz. raportu: 5, 11, 21, 28, 34, 40, 41, 46, 50, 60, 64).

Dowód: załącznik nr 4 do egz. nr 1 i 2

Część z wyżej wymienionych, wytypowanych do kontroli podmiotów, w badanym okresie dokonywało również odliczeń ulgi w podatku dochodowym w formie karty podatkowej. W celu weryfikacji prawidłowości wykorzystanych kwot ulgi sporządzono „Raport niewykorzystanej ulgi” SSP (Scentralizowany System Poboru) za lata 2016-2021.

Dowód: załącznik nr 5 do egz. nr 2

Do kontroli przedstawiono dokumentację podatników wytypowanych do kontroli. Dokumentację stanowiły teczki podatników ze zgromadzonymi decyzjami przyznającymi ulgę oraz zestawieniami zawierającymi kwoty przyznanych ulg oraz dokonanych odliczeń, za poszczególne lata podatkowe.

Kontroli poddano prawidłowość i rzetelność sporządzonych dla poszczególnych podmiotów zestawień tj.:

- prawidłowość wyliczenia kwoty ulgi należnej do odliczenia (suma kwot wynikających z decyzji przyznających ulgę z tytułu wykształcenia uczniów),
- prawidłowość wyliczeń dokonanych w związku z odliczeniami ulgi z tytułu wykształcenia ucznia w zeznaniach podatkowych oraz w podatku dochodowym w formie karty podatkowej (porównano kwoty odliczone w zeznaniach podatkowych oraz w karcie podatkowej z kwotami wykazanymi w sporządzonych zestawieniach),
- ustalono kwotę ulgi pozostałej do wykorzystania w latach następnych,
- ustalono moment całkowitego wykorzystania ulgi.

W toku kontroli stwierdzono następujące naruszenia:

- **poz. 5 raportu** ustalono przekroczenie limitu wykorzystania ulgi w 2018 r. o kwotę 291.06 zł. W aktach figuruje zestawienie przyznanych ulg, jednakże brak jest decyzji

przyznających ulgę w 1996 r. na kwotę 1235,50 zł i 2668,20 zł. Ww. kwoty zostały przez Urząd uwzględnione w rozliczeniu wykorzystanej ulgi w ramach czynności sprawdzających. Adnotacja z rozmowy telefonicznej z dnia 17.03.2023 r. (wezwanie do złożenia korekty zeznania za 2018 r. czynności sprawdzające). Korekta zeznania złożona w dniu 4.04.2023 r.

Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika komórki SKA cyt.:

„Poz. 5 Raportu. Decyzje przyznającą ulgę za 1996 r., zostały zarchiwizowane przez pracownika, który prowadził akta podatkowe. Ulga nie była w pełni wykorzystania dlatego pracownik spisał kwoty z decyzji. Jedynym dowodem potwierdzającym wysokość ulgi za 1996 r. jest notatka pracownika, który zajmował się wydawaniem kolejnych decyzji uczniowskiej.”

Dowód: załącznik nr 6 do egz. nr 2

- **poz. 8 raportu** zeznanie złożone na prawidłowej wersji formularza PIT-37 oraz PIT/O. W załączniku PIT/O w poz. „36” widnieje kwota ulgi uczniowskiej w wysokości 3 zł. Kwota odliczona w zeznaniu podatkowym. Do kontroli nie przedstawiono dokumentacji uzasadniającej możliwość odliczenia ulgi.

Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika komórki SKA cyt.:

„Poz. 8 Raportu. Podatnik złożył zeznanie podatkowe w wersji elektronicznej. Z zeznania podatkowego wynika odliczenie od podatku ulgi za wyszkolenie ucznia w kwocie 3 zł i odliczenie ulgi na 3 dzieci w kwocie 2794,76 zł. Podatnik przez pomyłkę odliczył ulgę za wyszkolenie uczniów. Ze względu na wysokość kwoty i z przyczyn ekonomicznych Urząd nie podejmował czynności”.

Dowód: załącznik nr 7 do egz. nr 2

- **poz. 9 raportu** do kontroli przedłożono akta w których znajduje się zestawienie kwot ulgi wynikających z decyzji oraz kwot ulg odliczonych od podatku PIT za poszczególne lata. W zestawieniu pierwsze odliczenie ulgi nastąpiło w zeznaniu PIT28 za 1996 r., jednakże pierwsza figurująca w aktach decyzja datowana jest na dzień 7.08.1997 r. W aktach brak decyzji stanowiących podstawę do odliczenia ulgi w zeznaniu za 1996 r.

Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika komórki SKA cyt.:

„Poz. 9 Raportu. Jest to błąd pracownika sporządzającego zestawienie, który niesłusznie zaliczył do limitu ulgi uczniowskiej odliczenie z 1996 r. Błąd ten działał na niekorzyść podatnika, bo zmniejszał limit do ulgi uczniowskiej. Z powodu śmierci podatnika ulga przyznawana co roku włącznie do 2005 - nie została wykorzystana. Wydawana decyzja przyznającą ulgę za 1996 r., została zarchiwizowana przez pracownika, który prowadził akta podatkowe z powodu wykorzystania ulgi”.

Dowód: załącznik nr 8 do egz. nr 2

- **poz. 27 raportu** w zeznaniu PIT-37 za 2018 r. podatnik dokonał odliczenia kwoty 1112.50 zł jako ulgi za wyszkolenie ucznia. Do kontroli nie przedłożono

dokumentów uprawniających do odliczenia ulgi. Wg raportu z ZISAR Urząd wszczął czynności sprawdzające 27.03.2023 r. Wg danych POLTAX Plus – podatnik złożył korektę zeznania 6.04.2023 r. W przedmiotowej korekcie nastąpiło zmniejszenie kwoty nadpłaty do zwrotu o 2638 zł, w tym 1112 zł stanowi kwota nienależnej ulgi oraz 1526 zł kwota wynikająca z zawyżenia zaliczek pobranych przez płatników zadeklarowana w I wersji zeznania.

Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika komórki SKA cyt.:

„Poz. 27 Raportu nie była jeszcze przedmiotem czynności. Zeznanie było złożone w dniu 25 marca 2019 r. Podatniczka nie znalazła się do tej pory na żadnym z raportów wykazujących błąd w zeznaniu, stąd też nie było żadnych podstaw do przeprowadzenia czynności sprawdzających. Planowane czynności sprawdzające dotyczące prawa do ulgi uczniowskiej były przewidziane w 2023 r. Tak więc byłaby objęta czynnościami sprawdzającymi, które wykazałyby błędy i brak prawa do ulgi.”

Dowód: załącznik nr 9 do egz. nr 2

- **poz. 34 raportu** ustalono przekroczenie limitu ulgi w 2016 r. o kwotę 7953.69 zł oraz w 2018 r. o kwotę 6011,42 zł. W zeznaniu PIT36 za 2016 r. wystąpiła nadpłata w wys. 5934 zł., a za 2018 r. w wys. 9716 zł. Do kontroli przedłożono notatkę z wezwania telefonicznego do czynności sprawdzających za lata 2016 i 2018 r. z 17.03.2023 r. Wg danych z aplikacji POLTAX w dniu 31.03.2023 r. złożono korekty zeznań za ww. lata. Wg korekt, zarówno w 2016 i 2018 r. nastąpiło zwiększenie kwoty kosztów uzyskania przychodów co spowodowało zmniejszenie dochodu w taki sposób, że w złożonych korektach nie nastąpiła zmiana wysokości należnego podatku i zadeklarowanej nadpłaty. Wszczęcie czynności sprawdzających dopiero w marcu 2023 r. za rok 2016 r. spowodowało naruszenie przepisów ustawy Ordynacja podatkowa zawartych w Dziale III Rozdział – Przedawnienie. Czynności sprawdzające przeprowadzono za okres, który z dniem 31.12.2022 r. uległ przedawnieniu. Złożenie korekty po okresie przedawnienia nie jest prawnie skuteczne, tym samym nie powinna ona zostać obsłużona w systemie. Brak działań Urzędu w zakresie weryfikacji zasadności odliczenia ulgi w zeznaniu za 2016 r, przed upływem okresu przedawnienia spowodował sytuację w której podatnik otrzymał zwrot nadpłaty wynikającej z odliczenia nienależnej ulgi. Nadto, w ocenie kontrolujących zasadnym jest podjęcie działań zmierzających do weryfikacji prawidłowości sporządzenia korekty zeznania za 2018 r. Według kontrolujących, sporządzenie korekt przez podatnika w przedstawiony wyżej sposób winno wzbudzić w Organie uzasadnione wątpliwości co do rzetelności zadeklarowanych kwot.

Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika komórki SKA cyt.:

„Poz. 34 Raportu. Podatnik ten w grudniu 2022 r. został wytypowany do kontroli podatkowej za 2021 r. ze względu na dużą stratę z działalności gospodarczej. Pracownik typujący do kontroli sprawdził stan ulgi uczniowskiej. Weryfikacja wykazała nieprawidłowości w odliczeniu za 2016 i 2018 r. Pracownik typujący do kontroli w dniu 20.12.2022 r. telefonicznie wyjaśnił z księgową błąd w odliczeniu tej ulgi. Księgowa wyjaśniła, że pomyliła się, ale i tak nie zmieniła to

zobowiązania podatkowego, gdyż nie zaliczyła do kosztów uzyskania przychodu przysługującej amortyzacji i zobowiązała się do złożenia niezwłocznie korekt. Z powodu krótkiego czasu do przedawnienia i braku podstaw do nie uznania za wiarygodne wyjaśnienia księgowej dotyczące nieodliczonej amortyzacji urząd oczekiwał na korekty. Sprawa była monitorowana i ze względu na brak uszczuplenia nie była ponaglana. Dopiero w dniu 31.03.2023 r. wpłynęły korekty za 2016 i 2018 r. do których złożenia zobowiązał się podatnik. Do złożonych korekt podatnik załączył wyjaśnienia odnośnie zaliczenia w koszty uzyskania przychodów przysługującej amortyzacji. Notatka z wezwania telefonicznego z dnia 17.03.2023 r., nie była pierwszą czynnością w tej sprawie, gdyż księgowa była powiadomiona o nieprawidłowościach już wcześniej. Notatka z wezwania z dnia 17.03.2023 r. została sporządzona z czynności, której zamiarem było doprowadzenie do złożenia korekty za 2018 r. i prośbą o korektę za 2016 r. zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami z księgową. Złożenie korekty za 2016 r. było zabiegiem typowo kosmetycznym nie zmieniającym wysokości zobowiązania podatkowego i uporządkowała sprawę braku prawa do odliczenia ulgi uczniowskiej. Stąd też w systemie jest odnotowana nieskuteczna korekta deklaracji. Niewłaściwe było wprowadzenie w systemie Zisar Plus „Przedmiotu czynności” zeznania podatkowego PIT-36 za 2016 r.”

Dowód: załącznik nr 9 do egz. nr 2

- **poz. 74 raportu** wg danych odnotowanych w systemie za 2016 r. podatnik w załączniku PIT-O wykazał kwotę ulgi uczniowskiej w wys. 927,70 zł. Ta sama kwota stanowi odliczenie od podatku w zeznaniu PIT-37.

Do kontroli nie przedstawiono dokumentacji uzasadniającej możliwość odliczenia.

Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika komórki SKA cyt.:

„Poz. 74 Raportu. Podatnik złożył papierową wersję zeznania. W załączniku wykazał odliczenie ulgi na wykształcenie uczniów w kwocie 926,70 zł. Z dokumentu papierowego wynika, że ulga ta dotyczy odliczenia dziecka za okres 10 m-cy ($92,67 \times 10 = 926,70$). Potwierdza to wypełniona przez podatnika część E.2 załącznika, gdzie zostały podane dane identyfikacyjne dziecka oraz zaznaczone miesiące. Błąd w odliczeniu ulgi za wykształcenie ucznia wynika z nieprawidłowego wprowadzenia danych, który zostanie poprawiony.”

Dowód: załącznik nr 10 do egz. nr 2

- **poz. 75 i 76 raportu** zeznania złożone w formie papierowej na prawidłowych wersjach formularzy. Wg danych odnotowanych w systemie w podatnik zadeklarował kwotę (wg załącznika PIT- O) ulgi uczniowskiej (odliczenie od podatku), ulgi rehabilitacyjnej oraz darowizny (odliczenie od dochodu). W zeznaniu PIT-37 odliczeń dokonano wyłącznie od dochodu.

Zgodnie z wyjaśnieniem Kierownika komórki SKA cyt.:

„Poz. 75 i 76 Raportu. Zeznanie podatkowe zostało złożone przez podatnika w wersji papierowej. Podatnik nie wykazał odliczenia ulgi uczniowskiej. Do systemu Poltax pracownik błędnie wprowadził załącznik PIT-O poz. 34 (ulga za wykształcenie uczniów), która faktycznie jest pusta. Błąd zostanie poprawiony.”

Dowód: załącznik nr 11 do egz. nr 2

Wyjaśnienia Kierownika SKA w zakresie poz. 9 raportu zostały uwzględnione. Pozostałe wyjaśnienia w zakresie poz. 5, 8, 27, 34, 74, 75 i 76 nie zostały uwzględnione przez kontrolujących.

Niezależnie od powyższych ustaleń, w toku kontroli stwierdzono, że w 5. przypadkach nie podjęto działań mających na celu wyegzekwowanie korekt zeznań podatkowych, z uwagi na złożenie przez podatników rozliczeń podatkowych (zeznań podatkowych, załączników do zeznań) na nieobowiązujących wariantach formularza

Wskazać należy że działanie takie stoi w sprzeczności z zapisami art. 45 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, który stanowi: *„Podatnicy są obowiązani składać urzędom skarbowym zeznanie, według ustalonego wzoru, o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym (...)”*

Kontrola przeprowadzona w obszarze „Weryfikacja prawidłowości odliczenia ulg – czynności sprawdzające” wykazała, iż czynności sprawdzające przeprowadzono później niż w trzecim roku licząc od końca roku, w którym dokonano odliczeń z tytułu ulgi uczniowskiej.

W tym miejscu należy stwierdzić, że *Ordynacja podatkowa* nie wskazuje terminu, w którym należy przeprowadzić czynności sprawdzające mające na celu merytoryczną weryfikację rozliczeń podatnika. Jedynym ograniczeniem w tym zakresie są przepisy Rozdziału 8 Działu III wskazanej ustawy, regulujące kwestie przedawnienia zobowiązań podatkowych. Jednakże, termin podejmowania przez Urząd czynności weryfikacyjnych, ma istotne znaczenie i to zarówno z punktu widzenia zapewnienia pewności wpływów budżetowych, jak i obciążeń podatnika związanych ze skutkami niewłaściwego rozliczenia dokonanego w drodze samoopodatkowania.

Zwłoka w podejmowaniu czynności sprawdzających spowodowała wygaśnięcie zobowiązania podatkowego z tytułu przedawnienia (1 przypadek), a ponadto powoduje dla podatnika generowanie wysokich kwot odsetek za zwłokę oraz rzutuje na negatywne postrzeganie organów podatkowych i zmniejszenie zaufania społecznego wobec tych organów.

Jako przyczynę takiego stanu rzeczy Kierownik SKA wskazał cyt.:

„Ostatnia kompleksowa akcja dotycząca czynności sprawdzających ulgi uczniowskiej była przeprowadzona w drugiej połowie 2016 r. wg stanu na 31.12.2015 r.

Porównując nakłady pracy, uzyskane efekty z czynności spr. uznaliśmy za zasadne nieprzeprowadzania kompleksowych czynności sprawdzających co roku. W kolejnych latach czynności do ww. ulgi były przeprowadzane wyrywkowo. Szczególnie w stosunku do podatników opodatkowanych w formie karty podatkowej, gdzie z ulgi uczniowskiej co roku była pokrywana zaległość podatkowa. W pozostałych przypadkach na wniosek podatników, którzy mieli wątpliwość co do wielkości odliczonej w danym roku podatkowym ulgi uczniowskiej oraz w przypadku podatników wytypowanych do kontroli podatkowej (tak jak to było w stosunku podatnika z poz. 34 Raportu). W związku z tym, że zbliżał się okres ewentualnych przedawnień zobowiązania podatkowego u osób korzystających z odliczaniu ww. ulgi, planowaliśmy w 2023 r. podjąć czynności weryfikujące pod kątem przekroczenia, przez podatników limitu ulgi uczniowskiej. Zostali sprawdzeni wszyscy podatnicy, którzy korzystali z odliczenia ww. ulgi w latach 2016-2021. Nie wystąpiły przypadki błędnych odliczeń powodujących uszczuplenie dla

budżetu Państwa, które byłyby przedawnione. Pozostałe przypadki błędnych odliczeń ulgi uczniowskiej zostały skorygowane i kwoty podatku zapłacone.”

Dowód: załącznik nr 9 do egz. nr 2

Wyjaśnienie w ww. zakresie nie zostało uwzględnione przez kontrolujących.

b) postępowania podatkowe

Na podstawie informacji przekazanych przez Kierownika SKA ustalono, że w okresie objętym kontrolą Urząd nie prowadził postępowań podatkowych związanych z tematem kontroli.

Dokonane w toku kontroli ustalenia dotyczące obszaru: „Weryfikacja prawidłowości odliczenia ulg” stanowiły podstawę do przyznania oceny częściowej pozytywnej nieprawidłowościami 2; zgodnie z kryteriami kontroli dla powyższego obszaru – przy wadze 75 – przyznana ocena wyniosła 150 punktów.

– **3. Dokumentowanie i ewidencjonowanie działań w zakresie prowadzonych weryfikacji.**

Do kontroli przedłożono raport z systemu ZISAR II – ewidencja czynności sprawdzających – sporządzony wg parametrów: data utworzenia od – późniejsze lub równe 01.01.2021 r., data utworzenia do – późniejsze lub równe 19.04.2023 r., temat czynności – PITWOOP „Weryfikacja odliczeń od podatku (ulgi)” status czynności – W przygotowaniu; Oczekujące; W realizacji; Zakończone; Odstąpiono; Edycja po zakończeniu; Wniosek; Wniosek odrzucony; Wniosek do poprawy; Wniosek do akceptacji; Do akceptacji; Do poprawy. Raport wygenerował 8 pozycji. Wszystkie dotyczą czynności rozpoczętych w okresie od 15.03.2023 r. do 27.03.2023 r. Jedna pozycja w statusie „w realizacji”, pozostałe 7 pozycji ze statusem „zakończone”.

W wyniku analizy raportu stwierdzono, że w 1 przypadku (nr czynności: KCS/181240/001347/2023) czynność sprawdzająca została utworzona w dniu 24.03.2023 r. z datą rozpoczęcia 17.03.2023 r., podczas gdy z dokumentacji przedłożonej kontrolującym wynika, że wezwanie telefoniczne do złożenia wyjaśnień lub korekty zeznania, w związku z nieuprawnionym odliczeniem od podatku ulgi za wyszkolenie ucznia nastąpiło w dniu 14.12.2022 r.

Powyższe ustalenie pozwala na stwierdzenie, że Urząd nie dokonał zaewidencjonowania ww. czynności w momencie powstania pierwszego zdarzenia tj. wezwania telefonicznego do podatnika tj. w grudniu 2022 r. (IV kw. 2022 r.) a dopiero w marcu 2023 r. (I kw. 2023 r.)

W pozostałych przypadkach daty rozpoczęcia czynności – figuruje w raporcie – są tożsame z datami podjęcia pierwszych czynności w sprawach (data wezwania telefonicznego).

W tym miejscu wskazać należy, iż prawidłowy proces obsługi czynności sprawdzających w module „Czynności sprawdzające” systemu ZISAR II opisany został w obowiązującym dokumencie Ministerstwa Finansów Departamentu Nadzoru nad Kontrolami z grudnia 2021 r. pn. „Wytyczne w zakresie procesu czynności sprawdzających w systemie ZISAR II”.

W systemie ZISAR II ewidencjonowany winien być cały proces czynności sprawdzających – tym samym dane o prowadzonych czynnościach sprawdzających mogą być pozyskiwane

w czasie rzeczywistym, na każdym ich etapie. Z tego też powodu, karty czynności sprawdzających powinny być tworzone na bieżąco wraz z odnotowywaniem wszystkich zdarzeń wykonanych przez pracownika prowadzącego czynności.

Rzetelne wprowadzanie danych do systemu ZISAR II ma zapewnić nadto prawidłowy pobór danych dla celów statystycznych.

Przed wejściem do użytkowania systemu ZISARPLUS, do 31.12.2021 r. ewidencjonowanie czynności sprawdzających winno następować z wykorzystaniem aplikacji e-ORUS.

Z wyjaśnień Kierownika działu SKA wynika, że czynności sprawdzające w zakresie odliczeń ulgi z tytułu wyszkolenia uczniów nie były ewidencjonowane w systemie e-Orus.

Dowód: załącznik nr 12 do egz. nr 2

Kontrola w zakresie prawidłowości dokumentowania podejmowanych czynności sprawdzających – nie wykazała uchybień i nieprawidłowości. Stwierdzono, że przedłożone notatki z rozmów telefonicznych spełniają wymogi określone w przepisach prawa oraz wytycznych przekazanych przez Szefa KAS do stosowania m.in. w tym zakresie.

W oparciu o próbę pobraną do kontroli, dokonano również analizy pod kątem wypełniania przez Urząd obowiązków wynikających z Wewnętrznej procedury postępowania w sprawie działań podejmowanych w przypadku ujawnienia czynów zabronionych, stanowiącej Załącznik do Decyzji Nr 1/2021 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Mielcu z dnia 11 stycznia 2021 r. tj. sporządzania i przekazywania informacji dotyczących ujawnionych czynów zabronionych popełnionych przez podatników, na stanowisko spraw karnych skarbowych bądź odstąpienia od przekazania zawiadomienia na podst. art. 16a Kks (w przypadku spełniania przesłanek stanowiących podstawę do odstąpienia). Zgodnie z tym aktem prawa wewnętrznego, każdy pracownik urzędu, zobowiązany jest do zawiadamiania o stwierdzonych przypadkach popełnienia przestępstwa lub wykroczenia skarbowego. Sporządzenie i przekazanie informacji powinno nastąpić w terminie umożliwiającym przeprowadzenie i zakończenie postępowania przed terminem przedawnienia karalności czynu jak również z uwzględnieniem terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego. Wskazuje również, iż należy odstąpić od sporządzenia takiej informacji w przypadkach złożenia przez sprawcę czynu zabronionego, w terminie do wszczęcia postępowania podatkowego, prawnie skutecznej (w rozumieniu przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa) korekty deklaracji podatkowej oraz uiszczeniem w całości należności publicznoprawnej uszczuplonej lub narażonej na uszczuplenie, niezwłocznie lub w terminie wyznaczonym przez organ podatkowy. Notatkę o odstąpieniu od sporządzenia informacji sporządza pracownik kontroli lub dokonujący czynności sprawdzających.

W toku kontroli sprawdzono, czy nie wystąpiły przesłanki do skierowania zawiadomień na stanowisko spraw karnych skarbowych, ewentualnie stanowiące podstawę do odstąpienia sporządzenia takiej informacji.

W wyniku tego sprawdzenia ustalono, że w 4. przypadkach (poz. 5, 27, 37, 44 raportu) złożono korekty zeznań podatkowych (w wyniku przeprowadzonych czynności sprawdzających) i dokonano wpłat wynikających z tych korekt w pełnej wysokości, czyli zostały spełnione przesłanki do odstąpienia przekazania zawiadomienia, zgodnie art. 16a Kks.

Do kontroli przedłożono 4 *Notatki służbowe* w sprawie odstąpienia od przekazania zawiadomienia – nieprawidłowości oraz uchybień nie stwierdzono.

Dokonane w toku kontroli ustalenia dotyczące obszaru: „Dokumentowanie i ewidencjonowanie działań w zakresie prowadzonych weryfikacji” stanowiły podstawę do przyznania oceny częściowej pozytywnej 4; zgodnie z kryteriami kontroli dla powyższego obszaru – przy wadze 15 – przyznana ocena wyniosła 60 punktów.

Naczelnik Urzędu Skarbowego w Mielcu nie złożył w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania projektu, umotywowanych, pisemnych zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego.

W związku ze stwierdzonymi w trakcie przeprowadzonej kontroli naruszeniami, mając na względzie zapobieganie ich powstawaniu w przyszłości, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie, poleca:

1. Na bieżąco dokonywać weryfikacji zasadności odliczenia ulg z tytułu wykształcenia uczniów, mając na uwadze aby podejmowane działania powodowały pozytywne postrzeganie organów podatkowych i ostatecznie wyeliminowały możliwość prowadzenia czynności sprawdzających na zobowiązaniach przedawnionych.
2. Czynności sprawdzające i weryfikacyjne prowadzić na podstawie dokumentów źródłowych (decyzji).
3. Podejmować działania mające na celu wyegzekwowanie zeznań podatkowych oraz załączników do tych zeznań – na obowiązujących wersjach formularzy.
4. Prawdłowo i terminowo ewidencjonować sprawy, dokumenty, informacje, itp., w systemach informatycznych Urzędu.
5. Przeprowadzać kontrole funkcjonalne, nie rzadziej niż raz na kwartał, przestrzegając w tym zakresie zapisów Instrukcji sprawowania kontroli funkcjonalnej w Izbie Administracji Skarbowej w Rzeszowie, stanowiącej Załącznik do Zarządzenia Nr 149/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie z 17 lipca 2019 r. oraz wytycznych zawartych w piśmie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie pismem z 2.12.2020 r., znak: 1801-I W W.0321.3.2020 a także rejestrować je w Systemie Elektronicznej Ewidencji Kontroli Funkcjonalnej (EEKF).

O wykonaniu ww. zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, proszę poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie (art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej), **w terminie do dnia 28 lipca 2023 r.**

Niezależnie od powyższego, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie prosi o przekazanie informacji o rezultatach wdrożonych zaleceń **w terminie 9 miesięcy od daty**

przekazania informacji o zrealizowaniu zaleceń pokontrolnych, zgodnie z § 11 ust. 4 Instrukcji określającej przeprowadzenie kontroli, stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr 1/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Rzeszowie z 2 stycznia 2018 r., zmienionego zarządzeniem Nr 4/2023 z 12 stycznia 2023 r.

**Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Rzeszowie**

Witold Mrozek

.....
(pieczęć i podpis Dyrektora Izby Administracji
Skarbowej w Rzeszowie)

Wykaz załączników:

- Nr 1 – Wykaz kontroli funkcjonalnych przeprowadzonych w Dziale Czynności Analitycznych i Sprawdzających (1812_SKA),
- Nr 2 – Wyjaśnienie z 18.05.2023 r. Kierownika Działu
- Nr 3 – Wyjaśnienie z 18.05.2023 r. Kierownika Działu
- Nr 4 – Raport POLTAX Plus Próba kontrolna,
- Nr 5 – Raport SSP – niewykorzystana ulga uczniowska lata 2016 – 2021,
- Nr 6 – Wyjaśnienie z 18.05.2023 r. Kierownika Działu
- Nr 7 – Wyjaśnienie z 18.05.2023 r. Kierownika Działu
- Nr 8 – Wyjaśnienie z 18.05.2023 r. Kierownika Działu
- Nr 9 – Wyjaśnienie z 18.05.2023 r. Kierownika Działu
- Nr 10 – Wyjaśnienie z 18.05.2023 r. Kierownika Działu
- Nr 11 – Wyjaśnienie z 18.05.2023 r. Kierownika Działu
- Nr 12 – Wyjaśnienie z 18.05.2023 r. Kierownika Działu

¹ Kryteria oceny kontrolowanej jednostki:

Ocena kontrolowanej działalności winna być sformułowana z punktu widzenia: legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

Wskaźnikami oceny działalności jednostki kontrolowanej będzie wartość procentowa stwierdzonych naruszeń (nieprawidłowości i uchybień) oraz kwota stwierdzonych skutków finansowych (korzyści lub uszczuplenia dla budżetu państwa wynikająca ze stwierdzonych nieprawidłowości).

Dokonując oceny działalności jednostki kontrolowanej należy stosować czterostopniową skalę ocen (ocena pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna).

Dla poszczególnych zagadnień szczegółowych przyznaje się poniższe wagi oraz zasady przyznawania ocen częściowych:

Ocenom podlegać będą następujące badane zagadnienia, (które będą miały wpływ na ocenę ogólną według przypisanej im wagi – wartość do 100):

1. Organizacja pracy komórek organizacyjnych realizujących zadania objęte tematem kontroli
– **waga 10.**
2. Weryfikacja prawidłowości odliczenia ulg
 - a) czynności sprawdzające,
 - b) postępowania podatkowe.– **waga 75**
3. Dokumentowanie i ewidencjonowanie działań w zakresie prowadzonych weryfikacji
– **waga 15**

Przyjmuje się następujące kryteria ocen:

- **ocena pozytywna:** gdy nie stwierdzono jakichkolwiek nieprawidłowości lub uchybień albo gdy stwierdzone uchybienia miały wyłącznie charakter formalny i jednostkowy, nie wywoływały ryzyka w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań, a działania prowadzone są zgodnie z przepisami prawa, bądź też stwierdzono do 5% uchybień w badanych sprawach.
- **ocena pozytywna z uchybieniami:** gdy stwierdzone w toku kontroli uchybienia występowały w sposób powtarzający się (pow. 5% zbadanych spraw), lecz miały one jednak wyłącznie charakter formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności zarówno w aspekcie finansowym jak i wykonania zadań i mogły być w krótkim czasie usunięte,
- **ocena pozytywna z nieprawidłowościami:** gdy stwierdzone nieprawidłowości nie przekraczają 25 % badanych spraw; stwierdzone, ewentualne naruszenia przepisów prawa nie powodują odpowiedzialności karnej bądź finansowej, ale mogą powodować odpowiedzialność dyscyplinarną;
- **ocena negatywna:** gdy stwierdzone nieprawidłowości przekraczają 25 % badanych spraw; stwierdzone, ewentualne naruszenia przepisów prawa mogą powodować odpowiedzialność karną, dyscyplinarną bądź finansową.

Ocenę ogólną skontrolowanej działalności ustalić należy w oparciu o średnią z ocen cząstkowych poprzez:

- 1) przypisanie poszczególnym ocenom cząstkowym punktów od 1 do 4 (ocena pozytywna: 4; ocena pozytywna z uchybieniami – 3; ocena pozytywna z nieprawidłowościami – 2; ocena negatywna – 1),
- 2) pomnożenie punktów przyznanych danej ocenie cząstkowej przez wagę przypisaną określone mu zagadnieniu,
- 3) zsumowanie punktów uzyskanych w czterech zagadnieniach podlegających ocenom cząstkowym i podzielenie ich przez 100,
- 4) przełożenie na ocenę ogólną wyniku wg założenia:
 - do 1,50 – ocena negatywna,
 - od 1,51 do 2,50 – ocena pozytywna z nieprawidłowościami,
 - od 2,51 do 3,50 – ocena pozytywna z uchybieniami,
 - od 3,51 – ocena pozytywna.

Dla wyliczenia ogólnej oceny kontroli przyjęto następującą tabelę:

Lp.	ZAGADNIENIE	WAGA (%)	OCENA CZĄSTKOWA	OCENA OGÓLNA
[1]	[2]	[3]	[4]	[5] = [3] x [4]
1.	Organizacja pracy komórek organizacyjnych realizujących zadania objęte tematem kontroli.	10	4	40
2.	Weryfikacja prawidłowości odliczenia ulg a) czynności sprawdzające, b) postępowania podatkowe.	75	2	150
3.	Dokumentowanie i ewidencjonowanie działań w zakresie prowadzonych weryfikacji	15	4	60
Ocena ogólna				250

Ocena końcowa: $250 : 100 = 2,50$ pkt (pozytywna z nieprawidłowościami)

Otrzymują:

Egz. Nr 1 – Naczelnik Urzędu Skarbowego w Mielcu.

Egz. Nr 2 – A/a